

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSIOJI RINKIMŲ KOMISIJA**

Biudžetinė įstaiga, Gynėjų g. 8, LT-01109 Vilnius, tel. (0 5) 239 6902, el. p. rinkim@vrk.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188607150

Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui	2026-06-09 Į 2026-05-19	Nr. 2- Nr. S-2026-2160	(1.5)
--	----------------------------	---------------------------	-------

Siunčiama el. paštu: auditokt@lrs.lt

Kopija:

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai

El. paštu: finmin@finmin.lt

Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai

El. paštu: info@lrkm.lt

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO AUDITO KOMITETO SPRENDIMO

Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija (toliau – VRK) 2026 m. gegužės 19 d. gavo Lietuvos Respublikos Seimo Audito komiteto lydraštį su šio komiteto posėdžio protokolo Nr. 141-P-12 išrašu (reg. Nr. 1-808(1.5)).

Iš pateikto protokolo išrašo matyti, kad Audito komitete 2026 m. gegužės 13 d. buvo svarstomas klausimas „Dėl lėšų, skirtų institucijų veiklos viešinimui“, kurio metu buvo nutarta:

„Įvertinus biudžeto asignavimų valdytojų, valstybės valdomų įmonių, valstybės valdomų akcinių ir uždarytų akcinių bendrovių, tokių įmonių grupėms priklausančių bendrovių informaciją apie lėšas, skirtas jų veiklos viešinimui, taip pat tai, kad ne visi subjektai, kuriems taikomi Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo ir Visuomenės informavimo įstatymo reikalavimai, juos vykdo, vis dar susiduriama su teisės aktų nuostatų taikymo ir įgyvendinimo iššūkiais: <...>

4. įvertinus tai, kad valstybės ir savivaldybių įstaigos ir institucijos lėšas, veiklai viešinti, naudojantis viešosios informacijos rengėjų ar skleidėjų teikiamomis paslaugomis, kitais viešinimo paslaugų teikimo kanalais, gali skirti esant poreikiui informuoti plačiąją visuomenę apie įstaigos vykdomą veiklą, atliekamas funkcijas, pasiektus rezultatus ir pan., tačiau stebint atvejus, kuomet lėšos veiklai viešinti yra naudojamos visuomenės informavimui ne apie įstaigos, o apie atskirų politikų veiklą ir jų pasiekimus, kas turi politinės reklamos požymių ir rodo, kad nėra efektyviai veikiančio tokios informacijos viešinimo kontrolės ir stebėsenos mechanizmo, prašyti Vyriausiosios rinkimų

komisijos kartu su Finansų ministerija, kuri rengia Finansų ministro įsakymu tvirtinamą Ekonominę pajamų ir išlaidų klasifikaciją, kurioje be kitų išlaidų apibrėžčių, pateikiama ir viešinimo išlaidų apibrėžtis, ir Kultūros ministerija, kuri formuoja visuomenės informavimo politiką, esant poreikiui pasitelkiant ir kitas institucijas, įvertinti ir detalizuoti kokiai konkrečiai informacijai viešinti gali būti naudojamos biudžetų lėšos, taip pat įvertinti ir patobulinti viešinimo veiklos stebėsenos ir kontrolės mechanizmus, neleidžiančius biudžetų lėšų naudoti politikų savireklamai.“

*Šiame posėdžio protokolo išrašė yra suformuluotas prašymas VRK, įskaitant ir kitas institucijas, **įvertinti ir detalizuoti kokiai konkrečiai informacijai viešinti gali būti naudojamos biudžetų lėšos, taip pat įvertinti ir patobulinti viešinimo veiklos stebėsenos ir kontrolės mechanizmus, neleidžiančius biudžetų lėšų naudoti politikų savireklamai.***

Dėl gauto prašymo teikiame šiuos paaiškinimus.

Politinės reklamos sąvoka yra reglamentuojama Reglamente [\(ES\) 2024/900](#) dėl politinės reklamos skaidrumo ir atrankiojo adresavimo (toliau – Reglamentas). Šio Reglamento 3 straipsnio 2 dalyje nustatyta: *politinė reklama – bet kokiomis priemonėmis rengiamas, rodomas, skleidžiamas, publikuojamas, pateikiamas ar platinamas pranešimas, kuris paprastai teikiamas už atlygį, vykdant vidaus veiklą arba kaip politinės reklamos dalis:*

a) paties politinio subjekto ar kito asmens už jį arba jo vardu, išskyrus grynai privataus arba komercinio pobūdžio pranešimą, arba

b) kuris gali turėti įtakos rinkimų ar referendumo rezultatams, rinkėjų elgsenai arba teisėkūros ar reguliavimo procesui Sąjungos, nacionaliniu, regioniniu ar vietos lygmeniu ir yra skirtas tokiai įtakai daryti ir kuris neapima:

i) valstybių narių arba Sąjungos oficialių šaltinių pranešimų, susijusių griežtai tik su dalyvavimo rinkimuose ar referendumuose organizavimu ir sąlygomis, įskaitant kandidatūrų ar referendumui spręsti pateikto klausimo paskelbimą, arba su dalyvavimo rinkimuose ar referendumuose skatinimu,

ii) valstybės narės valdžios institucijos ar Sąjungos, už ją arba jos vardu vykdomos viešos komunikacijos, įskaitant valstybės narės vyriausybės narių, už juos arba jų vardu vykdomą komunikaciją, kurios tikslas yra visuomenei pateikti oficialią informaciją, jeigu ta komunikacija negali daryti įtakos rinkimų ar referendumo rezultatams, rinkėjų elgsenai arba teisėkūros ar reguliavimo procesui ir nėra tam skirta ir

iii) kandidatų pristatymo nurodytose viešosiose erdvėse arba žiniasklaidos priemonėse, kurios aiškiai numatytos teisės aktuose ir suteikiamos nemokamai, kartu užtikrinant vienodas sąlygas kandidatams.

Politinės reklamos apibrėžime yra nustatyta išimtis valdžios institucijų vykdomai viešai komunikacijai teikiant visuomenei oficialią informaciją, jeigu ta komunikacija nedaro įtakos rinkimų

rezultatams, rinkėjų elgsenai ir kt.

Gairėse, padėsiančiose įgyvendinti Reglamentą (ES) 2024/900 dėl politinės reklamos skaidrumo ir atrankiojo adresavimo (toliau – Gairės)¹ nurodyta, kad *vieša komunikacija gali būti įvairių formų ir ją gali naudoti įvairūs subjektai, įskaitant komercinius prekių ženklus. Reglamente (ES) 2024/900 išvardyti keli kriterijai, kuriuos reikia įvykdyti, kad būtų galima pasinaudoti išimtimi. Jei šie kriterijai neįvykdomi, vieša komunikacija gali būti laikoma politine reklama. Gairėse nurodoma, kad: Vieša komunikacija 1) turi būti vykdoma valstybių narių valdžios institucijų ar ES arba valstybių narių vyriausybių narių, 2) turi būti skirta oficialiai informacijai teikti ir 3) negali daryti įtakos rinkimų ar referendumo rezultatams, rinkėjų elgsenai arba teisėkūros ar reguliavimo procesui ir nėra tam skirta.*

Taip pat Gairėse yra pateikti šie pavyzdžiai dėl šios išimties taikymo:

20. *Ministerijos rengiamas techninio pobūdžio informacinis pranešimas, kuriame pateikiama išsami informacija apie siūlomą teisės aktu priimtinus politinius sprendimus, paprastai būtų grindžiamas faktais ir juo nebūtų siekiama daryti įtakos teisėkūros procesui, todėl tai nebūtų politinė reklama (antroji išimtis).*

21. *Pranešimai spaudai, kuriuose paaiškinamas ministerijos arba jos ministro priimtas sprendimas, įskaitant reaguojamojo pobūdžio pareiškimus, kuriais siekiama išspręsti problemas arba ištaisyti netikslią ar klaidinančią informaciją viešojoje erdvėje, nėra politinė reklama, nes paprastai jie būtų grindžiami faktais ir jais būtų siekiama visuomenei pateikti oficialią informaciją, net jei tokia informacija būtų skelbiama rinkimų laikotarpiu arba vykstant sprendimų priėmimo procesui (antroji išimtis).*

22. *Ministerijos ar jos ministro rengiama visuomenės informavimo kampanija, kuria siekiama informuoti apie viešas konsultacijas dėl rengiamo pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, nėra politinė reklama (antroji išimtis).*

23. *ES institucijos pradėta visuomenės informavimo kampanija, vykdoma kelionių piko laikotarpiu, siekiant informuoti piliečius apie jų laisvo judėjimo teises, nėra politinė reklama (antroji išimtis).*

24. *Vadovai ar žinytai, kuriais dalijamasi internetu arba fizine forma ir kuriais siekiama tik paaiškinti visuomenei, kaip laikytis taisyklių ar procedūrų, nėra politinė reklama (antroji išimtis).*

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, laikytina, kad valstybės valdžios ar savivaldybių institucijos Reglamento prasme gali vykdyti komunikaciją, kurios tikslas yra visuomenei pateikti oficialią informaciją, jeigu ta komunikacija nedaro įtakos rinkimų ar referendumo rezultatams, rinkėjų elgsenai arba teisėkūros ar reguliavimo procesui ir nėra tam skirta.

¹ Nuoroda internete https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?qid=1760076822481&uri=OJ%3AC_20250514

Svarbu pažymėti, kad kiekvienu individualiu atveju būtina vertinti visų faktinių aplinkybių visumą ir tik jas įvertinus spręsti, ar konkreti informacija atitinka Reglamente nustatytus politinės reklamos požymius. Tokį vertinimą gali atlikti ir atlieka VRK skundo, pranešimo ar stebėsenos pagrindu.

Papildomai pažymėtina, kad aukščiau nurodyti išaiškinimai teikiami laikantis prielaidos, kad tokia komunikacija yra apmokėta iš valstybės ar savivaldybių biudžeto lėšų. Jeigu tokia komunikacija būtų apmokėta iš politinio subjekto Reglamento 3 straipsnio 4 punkto prasme (politinės organizacijos, politiko, kandidato) lėšų, manytume, kad tokiu atveju tai būtų politinės reklamos požymis.

Papildomai pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Seimo valdyba yra pakeitusi 2016 m. gegužės 11 d. sprendimo Nr. SV-S-1526 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo narių lėšų su parlamentine veikla susijusioms išlaidoms skyrimo, naudojimo ir atsiskaitymo už jas tvarkos aprašo patvirtinimo“ (aktuali redakcija [2026-02-14](#)) 8.8 punktą, kuriame yra atspindėti Reglamento reikalavimai:

„Seimo nario veiklos ataskaitos, kitos su Seimo nario parlamentine veikla susijusios informacijos (įskaitant skaitmeninį turinį), kuria nėra siekiama daryti įtaką rinkėjų elgsenai ir (ar) rinkimų rezultatams, parengimo (pagaminimo) ir sklaidos išlaidos, taip pat išlaidos viešosios informacijos rengėjų teikiamoms paslaugoms, kuriomis nėra siekiama daryti įtaką rinkėjų elgsenai ir (ar) rinkimų rezultatams, apmokėti, kai skelbiant šiame papunktyje numatytą turinį nurodyta, kad jis apmokėtas iš konkretaus Seimo nario parlamentinei veiklai patirtoms išlaidoms kompensuoti skiriamų lėšų, o toks viešai skelbiamas turinys yra pažymėtas kaip Seimo nario pranešimas (Seimo nario veiklos ataskaita) atitinkamai turi būti pažymėta kaip Seimo nario veiklos ataskaita.“

Bet kokių atveju pagal Reglamentą skleidžiama valstybės valdžios ar savivaldybių institucijų vieša komunikacija turėtų būti skleidžiama turint tikslą visuomenei pateikti oficialią informaciją, tačiau ne propaguoti ar viešinti konkrečių politikų veiklą, nes tai gali būti laikoma politine reklama, esant atitinkamiems politinės reklamos požymiams.

Tokiais atvejais rekomenduojama, kad oficialiai skelbiant būtų aiškiai nurodoma, kas yra šios informacijos užsakovas/rengėjas ir kad nebūtų sudaromas išpūdis, jog šią informaciją skleidžia asmeniškai politikas savo iniciatyva.

Bet kokių atveju, kaip jau minėta aukščiau, tokia informacija negali būti skirta politiko propagavimui, joje negali būti politinės reklamos požymių, kurie būtų vertinami pagal Reglamente nustatytus kriterijus (8 straipsnio 1 dalis).

Raštas suderintas su VRK nariais.

Komisijos pirmininkė

Lina Petronienė

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos Vyriausioji rinkimų komisija, Vilniaus m. sav., Vilnius, Gynėjų g. 8
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO AUDITO KOMITETO SPRENDIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2026-06-09 Nr. 2-434(1.5)
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0, GEDOC
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	LINA,PETRONIENĖ, Komisijos pirmininkė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-06-09 11:31:44
Parašo formatas	Parašas, pažymėtas laiko žyma
Laiko žymoje nurodytas laikas	2026-06-09 11:32:09
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2023-06-28 - 2028-06-26
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Bružaitė Jurgita , Patarėja
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-06-09 13:31:38
Parašo formatas	Trumpalaikis skaitmeninis parašas, kuriame taip pat saugoma sertifikato informacija
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	Dokumentų valdymo sistema eDVS
Sertifikato galiojimo laikas	2018-10-09 - 2028-10-09
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	EgoEDocs, versija v. 3.04.02
El. dokumento įvykius aprašantys metaduomenys	
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	El. dokumentas atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Vienas ar daugiau elektroninių parašų negalioja. Tikrinimo data: 2026-06-09 13:32:44
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2026-06-09 atspausdino Bružaitė Jurgita
Paieškos nuoroda	